Nᴱᴿ 92

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 7 Sierpnia v. s. 1825 roku.

Anglia.

Londyn dnia 23 lipca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Dnia 18 b. m. Lord Prezydent tuteyszey stolicy dał wielką ucztę na ogromnym statku mieskim na *Tamizie*. Zaproszono 130 osób, między któremi byli Xiążę i Xiężna *Cambridge*, którzy jednak dla pewnych przyczyn nie znaydowali się. Wreszcie na uczcie tey nie widziano nikogo ze znakomitych urzędników krajowych. XiążęBrunswicki i Hrabia *Münster* z małżonką swoją, należeli do używających zabawy przez żeglugę na rzece. O godzinie 11stey popłyniono od mostu westminsterskiego, i za przybyciem o godzinie 4tey niedaleko *Richmond*, zarzucono kotwicę i dano obiad. Trzy oddziały kapeli grały na statku, a do nich przyłączyli się muzykanci cechu złotników i krawców, którzy na statkach swoich płynęli za Lordem Prezydentem. Mimo wielkiego upału, dano obficie prawdziwą zupę żołwią, a po obiedzie, towarzystwo udało się na ląd, i dawnym zwyczajem, mimo nieznośnego prawie gorąca, tańcowało kilka godzin. Ogromna liczba rozmaitych statków, wystawiała oku przyjemny widok.

Instytut sztucznych wód mineralnych, założony przez doktora *Struve* w *Brighton*, pod nazwiskiem *Niemieckię Spaa*, otrzymuje coraz większą pochwałę od lekarzy tuteyszych i publiczności.

Jenerał hiszpański *Castellar* przybył tu z *Paryża*; obiecano mu płacić stosowną pensyą.

W *Scherness* znaleziono okręt 44rodziałowy, który blisko przed 100 laty utonął, w mieyscu, gdzie teraz są warsztaty okrętowe. Jest nadzieja, iż wiele kosztownych rzeczy będzie wydobytych z morza.

Od kilku dni rozchodzi się pogłoska, iż ajenci rządu mexykańskiego uzbrajają wyprawę w *Londynie*. Ma się ona składać z 3 okrętów wojennych pod dowództwem angielskich kapitanów morskich drugiey klassy; maytkowie będą także angielscy. Synowiec walecznego admirała, który w Egipcie świetne odniósł zwycięztwo, ma naczelnie dowodzić tą wyprawą, która pod banderą duńską wypłynie z Anglii do *Nowego-Yorku*, a tam powiększona okrętami amerykańskiemi, przez wspomniony rząd uzbrojonemi, uda się do *Mexyku*. Zdaje się, iż flota ta jest przeznaczona do uderzenia wspólnie z całą potęgą morską mexykańską na *Hawannę*.

List z *Nowego-Yorku* donosi, iż statek korsarski kolumbiyski zabrał jenerała *Morales*, który przed niejakim czasem wypłynął z *Kadyxu* do *Hawanny*.

Gazeta londyńska *Goniec* zawiera następujący artykuł: „Politycy, tak z tey jako i z tamtey strony oceanu, nigdy nie przypuszczali, aby Zjednoczone Stany północney Ameryki mogły trwać przy teraźnieyszym kształcie rządu. Kształt ten był dostatecznym do zaspokojenia potrzeb nowo powstającego kraju, lecz jest pełnym wad dla kraju, który przyszedł do doyrzałości. W miarę wzrastających bogactw, powiększającey się ludności, rozkrzewiających się nauk, i nabierania mocy przez stronnictwa polityczne, władza rządu zmnieyszać się musi. Przez długi czas po utwierdzeniu niepodległości, potęga i bezpieczeństwo Zjednoczonych prowincyy opierały się na ich połączeniu. Połączenie to było podobném, gdyż zobopólne ich interessa zamykały się w bardzo szczupłych obrębach. Lecz wzrost handlu wewnętrznego i zewnętrznego, rozciągłość przemysłu, oświata rozpościerająca się ku zachodowi, duch przedsiębierczy, którym północne prowincye naybardziey celują, są to okoliczności, które widocznie dążą do tego, aby odrębne pierwiastkowo części, tworzące związek, znowu rozdzielić na kraje niepodległe, co gdy kiedyś nastąpi, uważać się może za wypadek naturalny i przewidziany.“

Listy z *Buenos-Ayres* wystawują świetny obraz stanu tego kraju. W stolicy jego wznoszą się liczne nowe budowy, po większey części za pieniądze angielskie. Coraz więcey przybywa europeyczyków, wynoszących się z swojey oyczyzny.

List z *Bagota* donosi, iż tam wszelkie towary europeyskie bardzo drogo się płacą, i tak, zwyczayny kapelusz kosztuje 2 funt. szterl. 8 szylingów, co wynosi 500 procentów drożey, niż w Anglii. Anglicy jadą tam razem, a lubo obiad ich nie jest wcale wykwintny, kosztuje jednak każdego rocznie 600 dollarów. Nie masz tam domów zajezdnych; każdy naymuje próżne pokoje i swoje sprzęty mieć musi. Za liche łóżko, stare krzesło i mały stolik trzeba dać 32 dollarów, co w Anglii nie kosztowałoby 10 szylingów.

Cztery naczelnicy kanadyyscy popłyną ztąd d. 30 b. m. do *Quebec*. Są bardzo zadowoleni ze sposobu przyjęcia ich w Anglii.

Niedawno umarł tu Pan *Rigon*, członek Izby reprezentantów haitańskich, na gorączkę pochodzącą z nadzwyczaynych upałów. Miał od rządu swego zlecenia względem towarzystwa handlowego i górniczego.

Ajent handlowy angielski w *Mokha* (w Arabii) pisze, iż basza Egiptu chce zająć okolice, graniczące z naszemi posiadłościami indyyskiemi, i że na ważne zapytania jeneralnego konsula naszego, daje wykrętne odpowiedzi.

— *Dnia 24.* —

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Kraina Georgii, zagrożona została przez pokolenie indyanów, zwane Kreek. Woyska północno-amerykańskie nad granicą stojące, nieczują się na siłach do odparcia napadu Kreeków. Wprawdzie nierozpoczęły się jeszcze kroki nieprzyjacielskie; lecz indyanie w wielu mieyscach zgromadzili oddziały zbroyne, żony i dzieci wgłąb kraju wysłali i spiesznie zakupili wielkie zapasy broni i amunicyi. Ciągłe także czynią pogróżki rychłego napadu. Obawa z powodu tych wypadków rozszerzona, szczególniey się przyłożyła do nieukontentowania, wynurzonego przez ciało prawodawcze tey krainy przeciwko rządowi neutralnemu, na posiedzeniu odbytém d. 6 p. m.

Boliwar, chcąc przyzwoitym sposobem wynagrodzić jenerała *Sucre*, wydał dekret, mocą którego mianowany został ten jenerał wielkim marszałkiem z tytułem: „Jenerała oswobodziciela *Peru*.“ Zalecił także wznieść pomnik na pobojowisku pod Ayacucho na wierzchołku którego pomnika, stać będzie posąg jenerała *Sucre*.

Jedna galiota wojenna otrzymała rozkaz przy-

gotowania się do wypłynienia ku Mexykowi. Wnoszą, że ona przewiezie zatwierdzenie nowo-zawartych układów z tamtym krajem.

Xiążę *Wellington* wyjechać ma na stały ląd dla obeyrzenia twierdz na granicach niderlandzkich.

Upały są nieznośne. Dnia 18 t. m. było stopni ciepła 23½. Podług listów z Nowego-Yorku, mają i tam nadzwyczayne panować gorąca. W Filadelfii i Nowym-Yorku, było dnia 11 czerwca 30 stopni ciepła. Między Lodynem i Birminghamem nie ma prawie żadnego pocztmistrza, któryby z powodu upału kilku koni nie utracił.

W kawiarni *Lloida* przybito obwieszczenie, że na okręcie szwedzkim, z Egiptu przybyłym, powietrze morowe wybuchnęło. Przedsięwzięto już w tey mierze środki ostrożności.

Dwóch zapaśników *Kauon* i *Ward* boxowało się niedawno w obecności blisko 15 tysięcy nayznakomitszych mieszkańców Londynu. Zakład był o 1000 szterlingów; wygrał go *Ward* i odprowadzony był w tryumfie, a zwyciężonego odwieziono do domu, przywróciwszy go do życia mocném krwi puszczeniem.

Znowu odbywać się ma walka między lwem Neronem i 6 brytanami.

Na zgromadzeniu katolików w Dublinie obrano Prezesem Vice-Hrabiego *Gormaustan*, sekretarzem *O'Gormana*, obydwóch tylko na dni 14. Ostatni dziękująo za wybór, między innemi powiedział: „Ministrowie nie spoczywają teraz na różach. Nietylko bowiem między sobą są w niezgodzie, co, jak w Bogu mamy nadzieję, na przyszłość jeszcze się zwiększy, ale nadto i skarb w przykrem jest położeniu. *John Bull* (lud angielski) zaczyna bydź niespokoynym, a na północy zbiera się chmura etc. wszystkie te widoki powinny irlandczyków nadzieją napełnić, ja zaś spodziewam się, że sprawy naszey, ani w dzień, ani w nocy nie zaśpimy."

Londyn dnia 29 lipca.
(z Gazety Börsen Halle).

Na brzegach *Orkney* wyspy *Eday* zabity został przez pasterza koń morski, z niewypowiedzianą trudnością i niebezpieczeństwem. Pierwszy z tych strasznych mieszkańców wód podbiegunowych, jakich kiedy na brzegach Wielkiey Brytanii słyszano. Skóra jego wysuszona, ma 15 stop długości, a 14 szerokości: kły bardzo już stępione występują na 12ście cali.

Pan *Lion* przyprowadził do *Bristolu* 17 zebr, które o 300 godzin na północy od przylądku poymał.

W Stanach Ziednoczonych Ameryki jest mowa o projekcie zrobienia drogi z *Wassingtonu* do *Mexiku* 3,300 mil; o czém teraz między temi krajami zachodzą układy.

Gazety nasze wyrażają, iż *Callao* i *St. Juan Ulloa*, są dwóma tylko jedynemi punktami, które Hiszpania na stałym lądzie amerykańskim jeszcze posiada.

TURCYA.

Hydra dnia 30 maja.
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Gazeta Grecka *Przyjaciel Prawa* donosi, że *Ibrahim* basza, objąwszy twierdzę Nawarino, jenerałów *Panjoti Jatrako* i Jerzego syna Piotra *Mauromichalego* wbrew umówioney kapitulacyi w niewoli zatrzymał.

Greckie ministeryum woyny, wydało następującą do narodu odezwę:

Patryoci! Mężowie, którzy męztwém i zemstą przeciw waszym nieprzyjaciołom oddychacie! Dopókiż trwać będzie nasze lenistwo, nasza nieczynność? Rząd przedsięwiął środki stosowne do niebezpieczeństwa i rozkazał zgromadzić się woysku pod dowódcami, których znajomość woyny i przywiązanie do sprawy oyczyzny, od początku świętey walki dostatecznie są udowodnione. Dowódcami temi są: *Mauromichali* i *Kolokotroni*. Pozostaie tylko, kochani Grecy! abyście teraz pod chorągwie i rozkazy ich śpieszyli, po zręczności waszych dowódców, po waszey gotowości, spodziewa się Rząd ocalenia oyczyzny. Śpieszcie więc, gdzie wam rząd udać się, po oycowsku rozkazuje etc. etc. Podpisano Minister woyny Adam *Duka*, Sekretarz jeneralny *Saltelli*.

— Dnia 3 czerwca. —

Dnia 28 maja uderzył oddział turków na twierdzę Leukaditi, gdzie mnóstwo kobiet i dzieci, a tylko 80 zbroynych ludzi się znaydowało. Po cało-dniowym bezskutecznym szturmie, cofnęli się oblegający do Lodoryki utraciwszy do 40 ludzi tak przez wystrzały, jak przez kamienie, które z murów kobiety na nich staczały.

Smyrna dnia 18 czerwca.

Donoszą z Syry z d. 4 t. m., że dnia 2 czerwca 2000 osób z wyspy tey się oddaliło, i że jeszcze pozostali grecy, okręty swoje na pogotowiu trzymają, tak iżby za pierwszém pokazaniem się floty tureckiey odpłynąć mogli. Pieniądze, które grecy w Morei dotychczas otrzymali, już są wydane i całą swoją nadzieję pokładają jeszcze w statkach palnych. *Seraskier* znayduje się o półwystrzału karabinowego od téy twierdzy; i ma pod sobą 15 tysięcy ludzi; albańczykom nie zupełnie zawierza i nie pozwala im zbliżać się do murów. Kapitanowie greccy *Main*, *Notis* i *Kosta Bozaris* osadzili wzgórza, ażeby w przypadku, gdyby się turkom uderzenie na twierdzę nie powiodło, odwrót utrudnić im mogli. *Seraskier* zaopatrywać się musi w żywność lądem z Prewezy, albowiem okręty greckie przewozy morskie zabierają. Mówią, że *Ibrahim* basza, samowładnym Panem Morei chce się ogłosić.

Zona Piotra *Beja*, która z 4000 maynotów postąpiła aż do Miska (wioski w bliskości Navarinu) postąpiła, niespotykając woyska i mniemając, że jest zdradzoną, cofnęła się i pełna rozpaczy wróciła się, niezdoławszy ocalić jedynaka syna, który u *Ibrahima* baszy w zakładzie zostaje.

Stambuł dnia 28 czerwca.

Przybyłe dzisieyszego poranku z Morei wiadomości, donoszą o klęsce woysk *Ibrahima* baszy, zadaney przez prezydenta *Kolokotroniego*.

Dnia 17 czerwca przypuścili turcy główny szturm do Missolungi, ale ze znaczną stratą zostali odparci.

Mówią o śmierci *Seraskiera*, ale pewnieyszą wiadomością jest, iż jenerał *Boyer* od woyska *Ibrahima* baszy przy wzięciu wyspy Sfeteria kilkakrotnie ciężko raniony został, i z ran tych umarł.

Liworna d. 28 lipca.

Donoszą z Ankony, dokąd z Cefalonii w siedmiu dniach okręt przybył, iż blokada twierdzy Misolungi jest zniesioną, i że *Ibrahim* w Peloponezie pobity został.

Od granic Tureckich d. 19 lipca.

Z Zante donoszą, że Trypoliza jest mieyscem zbioru woysk tureckich. Przybyło do niey 14000 ludzi, a między temi dwa tysiące maynotów. Od czasu kapitulacyi twierdzy Navarino, nie słyszano o ważnym jakowym wypadku. *Kapudana* klęska na morzu pod Andros, rozproszenie floty egitskiey, czuyność *Miaulisa*, skłoniły *Ibrahima* baszę do wstrzymania pochodu i do zmienienia stanu zaczepnego swego woyska, w stan obronny.

O zrzuceniu *Kapudana* baszy, tak piszą ze Stambułu: przyczyną tego odwołania, jest naganne postępowanie *Kapudana*, od czasu jak z portu Stambulskiego wypłynął, i szkoda, jaką *Porcie* przez swoją niezręczność i brak przezorności zrządził. Już przed otwarciem tegoroczney woyny spostrzeżono, że powaga jego się zmnieyszyła, i że Sułtan z rezultatu przeszłoroczney wyprawy był niekontent. Stronnicy *Mahometa Ali* uwiadomili Sułtana o skargach *Ibrahima* baszy, na naczelnego dowódcę floty tureckiey, i gdyby nie pośrednictwo dywanu, jużby dawno *Ibrahim* basza w mieysce *Kapudana* był mianowany. Zarzucają mu teraz spóźnienie przygotowań do wyprawy morskiey, oddalenie nayzdatnieyszych oficerów, niezręczność i tchórzostwo w odwrócie do Kandyi. Odwołany

jest do Stambułu, dla sprawienia się ze swego postępowania, tymczasowo zaś majątek jego jest zabrany; okoliczność, która mu nie bardzo pomyślny ale spieszny koniec przepowiada.

Hiszpania.

Madryt d. 18 lipca.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Rodzina królewska przybyła do *St. Ildefonso.*

Monarcha darował synowi jenerała *Elio* dobra czyniące 50,000 realów rocznego dochodu na utworzenie majoratu z tytułem margrabiego *de la Fidelidat.*

Gazeta tuteysza umieściła surowy zakaz wprowadzania zagranicznych xiążek i pism peryodycznych.

Słychać, iż 30 kilku officerów francuzkich zostało umieszczonych w gwardyi królewskiey.

Szarańcza zbliża się z Estremadury i t. d., ku stolicy tuteyszey. Wysłano już 2000 ludzi na jey wytępienie.

Madryt dnia 19 lipca.
(*z Korrespondenta Hamburskiego.*)

Król Jmć potwierdził wyrok śmierci na jenerała *Empecinado.*

Niedawno tu ustanowiona junta bezpieczeństwa składa się z Xiążęcia Infantado, jenerała don Francisko Xavier *Castanos* gubernatora rady królewskiey, P. *Villela*, Don Juan Maria *Villavincencio*, Barona *Eroles*, Don Juan *Henestrosa*, Margrabiego *de la Reunion*, Xiążęcia Castro *Torreno*, jeneralnego kapitana nowey Kastylii; pięciu jeneralnych inspektorów różney broni, gubernatora izby Alkadów, wojennego gubernatora *Madrytu* i jeneralnego naywyższego intendenta policyi Królestwa. Ponieważ tak Xiążę Infantado, jak i P. *Villela* wymówili się od prezydencyi; przeto oddano ją jenerałowi *Castanos.*

W nocy dnia 15 cała załoga wystąpiła pod bronią, ponieważ dowiedziano się, że Królewscy ochotnicy znowu mieli sprawić zamieszanie. Wszystko jednak spokoynie pozostało.

W Galicyi panuje wielkie rozdwojenie; codzień zdarzają się liczne uwięzienia.

Słychać, że były minister skarbu, wczasie przywłaszczenia pod *Józefem Bonaparte*, margrabia *d'Almenara*, będzie teraz mianowany ministrem skarbu.

Były intendent policyi Don *Rufino Gonzales*, który się obawia prędzey lub późniey bydź ztąd wywołanym, chce temu przeznaczeniu zapobiedz i wyjeżdża do *Toboso.*

Od granic hiszpańskich dnia 20 lipca.
(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Obecność jenerała *Kwesady* w Biskay zatrudnia tuteyszych rojalistów. Zarzucają mu, że zamiarem jego było zaprowadzić konstytucyą i dwie izby reprezentantów, niemniey, że z woyskiem francuzkiem do Hiszpanii wkroczył.

Krążenie korsarzów kolumbiyskich koło portu Kadyxkiego, tak jest regularne jak gdyby jeden dowódca niemi kierował. Zwykle czterech staje w bliskości miasta, z których naymnieyszy okręt, 18 dział na pokładzie miewa. Co dni 14 luzują ich inne, przybywające od strony Gibraltaru. Liczba tych korsarzów pomnaża się codziennie. Sam bryg *Aquila* pod dowództwem *Audersona*, zdobył 95 statków kupieckich. Wszystkich poczynionych zdobyczy liczą przeszło 300.

Gwardya Królewska nie brała żołdu już od sześciu tygodni. Skarb jest pusty, a nawet nadziei niema, żeby mu pożyczono. Okręty idące z Kadyxu do Korunny, muszą 33 od sta do kassy zabezpieczenia płacić. Ministeryum nasze uskarżało się mocno przed angielskim posłem, że nieprzyjaciele Króla Ferdynanda w Gibraltarze, z okazałością są przyymowani i wspierani.

Czyszczenia polityczne w woysku mają ustać.

Portugalia.

Lisbona d. 13 lipca.
(*z Korrespondenta Hamburskiego*).

Rząd nasz umieszcza znowu teraz urzędników, przybyłych z *Brezylii* i którzy byli zostawieni na połowie żołdu: ponieważ zawsze się spodziewano, że oni do dawnych mieysc swoich przywróceni będą. Między nimi znayduje się margrabia *Alegrete*, który w *Rio-Janeiro* był radcą woyskowym, a teraz w tymże stopniu tu został umieszczony. Nowe to mieysce uważają jako jeden ze skutków poselstwa P. *Karola Stuart.*

Dnia 8 b. m. francuzka korweta *la Seine* przybyła na rzekę *Tagus.* W kilka godzin potym, gdy stanęła na kotwicy, przed wieżą *Belem*, wybuchnął ogień, w części pałacu *Ajuda.* Kapitan *Plantys* wysłał natychmiast oddział z oficerem na ląd, który tak dzielnie pracował, iż ogień wnet ugaszonym został.

Angielska fregata wojenna *Active*, tylko co tu przybyła. W podróży swey z *Tangeru* dotąd przyjęła w Gibraltarze 13 hiszpańskich zbiegów, którzy ztąd na okrętach do *Peru* chcą płynąć.

Francya.

Paryż dnia 27 lipca.
(*z Monitora Warszawskiego.*)

Zapewniają że przeszło iedenaście osób umarło z ukąszenia od psów wściekłych; onegday znowu jedna osoba ukąszoną została. Te przypadki wskazują potrzebę środków użytych przez zwierzchność, a razem okazują i nierostropność przyganiających.

Czytamy w Dzienniku *Przyjaciel Religii i Króla.* „Rząd chwycił się ważnego środka, o który już od dawna dopominały się potrzeby religii. Zgromadzenie zrakomite we Francyi przez swoje starożytności i zasługi, które pierwsze miało zaszczyt walczyć z rodzącą się reformacyą, a w zeszłym wieku usiłowało zastawić tamę postępom niedowierstwu, zgromadzenie, które dostarczyło Francyi świętych Biskupów, gorliwych Pasterzy, biegłych w piśmie ś. Doktorów, powstanie nareszcie z gruzów swoich!“

Paryż dnia 30 lipca.
(*z Gazety Börsen Halle*).

Wczora pokazywano Królowi Jmci w *St. Cloud* naczynie naypięknieyszey roboty, 4 stop wysokości mające, przeznaczone w upominku Sułtanowi *Mahmudowi*, które oddane mu będzie przez Jenerała *Guilleminot.*

Pan *Villele* dawał wczora, w pałacu ministeryum skarbowego, wielki obiad, na którym znaydowali się ministrowie, jeneralny poborca i wiele dam.

Jenerał *Aimerych* przybył d. 9 do *Pto Sta Maria.*

W Galicyi zaciągają młodych ludzi na wyprawę do Hawanny.

Heski Xiążę, oczekiwany w *Madrycie*, jest ten sam, który podług gazet niedawno do *Barcelony* przybył, i teraz się tam znayduje, a który po woynie narodów 1813 roku dostał się w niewolę sprzymierzonych, potym w *Rzymie* został katolikiem, i jak słychać, przeznaczony jest, na jenerała porucznika i dowódcę saskiey gwardyi bokowey w *Madrycie.*

Gazeta w Limie wychodząca wyraża: wielu oficerów francuzkich przybyło wprawdzie w charakterze urzędowym do Ameryki południowey, jednakże w tajemnym celu wywiedzenia się o prawdziwym stanie owych krajów. Gazeta *Memorial Bordelais* czyni przeciwnie naywiększe zażalenia, przeciwko nowym krajom, a mianowicie przeciw kolumbiyczykom, którzy zmusili oficerow francuzkich morskich, do przeglądania ich okrętów, i t. d. a nawet niedawno przybywający z *Hawanny* statek przewozowy w *Bordeaux*, około brzegów Galicyyskich zrewidowali, i gdyby nie mocne oparcie się francuzkiego kapitana, statek uprowadziliby do *Pto Cavello.*

(1)

W *Madrycie* tylko co nie skassowano Junty reformy i oszczędności. Król przyjął prośbę Jenerała *Pezuela*, względem uczynionego jemu oskarżenia, aby był sądzony. Gazeta *Diario* zawiera mianowanie Jenerała *Bessieresa* kawalerem orderu *Ferdynanda* 4tey klassy, za heroiczne jego postępowanie w sprawie tronu i ołtarza; i taż gazeta zawiera mianowanie kommissyi śledczey, z przyczyny uczynionych mu zarzutow, o zdzierstwa podczas wyprawy.

Xiążę *San Fernando* wyjechał do Anglii.

(*z Gazety Journal De Deb.*)

Wczora Ich Królewskie Wysokości, Madame Xiężna *Berry* i Xiążę *Salerno* wyszedłszy o godzinie 3ciey z domu inwalidów, odwiedzili kościoł ś. *Genowefy*. Dzisia II. KK. WW. zaszczycili powtórnie swoją bytnością dom inwalidów. Powrócili do pałacu tuilleryyskiego o godzinie 2giey.

Donoszą z *Dyeppe* pod d. 28 lipca, iż Marszałek *Macdonale*, Xiążę *Tarentu*, za powrótem z podróży odbytey do Anglii, wysiadł wczora o godzinie 9 wieczorem na ląd w *Dieppe*, a dzisia o 5tey wyjechał w dalszą podroż na *Rouen*.

Okręty stojące u wysp antylskich pod dowództwem Kontr-admirała *Jurieu*, d. 26 marca zabrały bryg francuzki *Adeline* w chwili, kiedy wysadzić miał murzynów na Martynikę. Władze tey wyspy zajęły się sądzeniem tey sprawy.

Gazeta *Konstytucyonista* zawiera artykuł z *Zante* pod d. 3 lipca następujący: „Ostatnie listy z *Peloponezu* zapewniają, że *Ibrahim* Basza po odniesioney klęsce pod *Trypolizą* znayduje się ze wszech stron odcięty więcey jak przez 20 000 greków. To zaś jest rzeczą niezawodną, że kapitan *Coliopulo*, zniszczywszy kolumnę egiptską, która weszła do *Arkadyi*, postępuje szybko na przód, trzymając się brzegów morskich, ku drodze do *Modonu*. (*J. d. F.*)

(*z Korrespondenta Warszawskiego*)

Tuteysze towarzystwo przyjacioł greków wytłumaczyć każe pismo Pana *Chateaubrianda* o Grecyi, na język angielski, włoski, niemiecki i nowogrecki.

Donoszą z Kadyxu, że rząd hiszpański zapłatę francuzkiemu woysku wstrzymuje. Przy warowniach kadyxskich: zaniedbują hiszpani naypotrzebnieyszych napraw, i wkrótce do utrzymania twierdzy w należytym stanie wielkich summ potrzebować będą.

Na granicy wydano jak naysurowsze rozkazy, aby drukowanego w Niderlandach żywota Scipiona de Ricci, Biskupa Pistoi, do Francyi nie wpuszczano. W tym celu nawet podróżni są przetrząsani.

Donoszą z Londynu, że układy o pożyczkę rządu hiszpańskiego z bankierami londyńskiemi, od dwóch lat na niczem dla tego się kończą, że Król hiszpański, części kapitału, obligacyami kortezów przyjąć nie chce.

Od 1 do 25 lipca umarło w Paryżu na wściekliznę z powodu nadzwyczaynego upału jedynaście osób.

W Bordeaux było d. 29 t. m. o godzinie 2 po południu 33½ stopni ciepła.

NIEMCY.

Auszpurg dnia 20 lipca.

(*z Monitora Warszawskiego.*)

(*Z listu*). Stronnictwo woyskowe otrzymało górę w Morei, i nayznacznieysi urzędnicy (po większey części wybrani z wyspiarzy) opuszczają rząd i wracają do domów. Rząd woyskowy bardzo despotyczny zaprowadzony został w Morei; *Ibrahima* baszy postępy wstrzymano i znowu on się cofa; lecz tyrania woyskowa coraz bardziey się sadowi w dawnym Peloponezie.

Szweryn dnia 22 lipca.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Tegoroczny seym Xięztwa Szweryńskiego zwołany bydź ma w październiku r. b.

W Bawaryi zaprowadzone zostało, dla właścicieli dóbr ziemskich, towarzystwo kredytowe. Prowizya od pożyczanych summ, ustanowiona jest na 4½ od sta.

Kantony w Żug i Thuran, prosiły o przyjęcie siebie do biskupstwa w Bazylei i otrzymały go. Projekt konkordato, już posłany został do *Rzymu*.

W mieście Wertheim, założono szkołę industryyną dla ubogich dziewcząt.

W kantonie Genewy osiadło przeszło 3700 poddanych Sardyńskich, z klassy przemysłowey.

Towarzystwo anglików podjęło się robić w W. Xięztwie Meklembursko Szweryńskim drogę bitą sposobem Pana *Mac Adam* po 24,800 talarów za milę niemiecką, z obowiązkiem utrzymywania tey drogi pierwszy rok po jey ukończeniu. Wspomnione towarzystwo podjęło się także utrzymywać te drogi przez lat 21, a za to dostanie co rok 800 talarów za milę.

Tak zwany *niewstrzymany filozof Pitszoft* przybył skrycie do *Hannoweru*, lecz policya kazała go wywieźć z miasta.

PRUSSY.

Berlin dnia 2 sierpnia.

(*z Monitora Warszawskiego*).

P. *Bolzani*, tuteyszy kupiec, okazał w tym roku nowy i przekonywający dowód, że uprawa jedwabiu może bydź w większey części Pruss tak pomyślnie zaprowadzona jak w Medyolanie i Piemoncie; albowiem pomimo przeszkôw nadzwyczaynie dżdżystey tegoroczney pory, otrzymano przeszło 1000 funtow motków (*cocon*), z których, biorąc miarę z doświadczenia, można otrzymać 100 funtów cienkiego jedwabiu, nieustępującego w niczem włoskiemu. Jest to nayznakomitszy wypadek w tym rodzaju, jaki kiedy wydał prywatny instytut w pruskich krajach.

DANIJA.

Kopenhaga dnia 27 lipca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Gazeta tuteysza umieściła układ zawarty z kompanią angielską względem oświecenia tey stolicy gazem. Od 1 sierpnia roku przyszłego wszystkie tuteysze ulice, rynki i t. d. będą oświecane gazem, za co miasto płacić będzie na rok 12,500 talarów. Światło ma bydź naymniey 3 razy większe, aniżeli od lamp z olejem.

Profesor *Hansteen* wyjechał niedawno z *Christianii* do *Tornea* dla czynienia dalszych swoich postrzeżeń względem magnetyzmu ziemi.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 28 lipca rub. srebrny 3 rub. 74 k., czer. zł. nowy 11 r. 90 k., imperyał 36 r. 90 kop.

	Czas obserwacyi.	*Wysokość Barom.*	*Wys. Ther. Réau.*	*Wiatry.*	*Odmiana w powiet.*
Obserwacye meteorologiczne.	d. 6 godz. 2 wieczor	27 cal. 6,4 lin.	+ 17,25 stopni.	Połud. Wsch.	Czyste chmury.
	d. 7 godz. 5 z rana	27 — 7,0 —	+ 12,75 — —	Południowy	Pochmurno

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 92.

Wilno dnia 7 sierpnia v. s. 1825 Roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

3 Въ слѣдствіе повеленія Главнокомандующаго 2 Арміею Господина Генерала отъ Кавалеріи и Кавалера Графа Витгенштейна, объявляется отъ Интендантства сей Арміи:

Въ Казенныхъ Палатахъ: Кіевской, Подольской, Екатеринославской, Херсонской и въ Бессерабскомъ Областномъ Правительствѣ, имѣютъ производиться торги на поставку въ будущемъ 1826 году провіанта, для всѣхъ войскъ 2й Арміи, а именно по примѣрному исчисленію:

Въ магазейны Подольской Губерніи:

	Муки	Крупъ
Каменецкій	9,600 —	806.
Фрампольскій	3,549 —	332.
Проскуровскій	5,373 —	505.
Лѣтичевскій	5,432 —	507.
Барскій	5,086 —	476.
Винницкій	5,582 —	521.
Литинскій	1,281 —	119.
Брацлавскій	5,199 —	487.
Тульчинскій	10,627 —	991.
Гайсинскій	9,545 —	923.
Джуринскій	4,459 —	421.
Могилевскій	4,249 —	399.
Ямпольскій	2,322 —	218.
Рашковскій	1,713 —	161.
Ольгопольскій	5,432 —	508.
Балтскій	16,778 —	1573.
Голованевскій	5,041 —	473.

Въ магазейны Кіевской Губерніи:

Уманскій	5,682 —	526.
Махновскій	3,382 —	306.
Липовецкій	6,749 —	632.
Пятигорскій	5,930 —	556.
Звенигородскій	6,900 —	648.
Черкаскій	3,325 —	308.
Чигринскій	2,646 —	249.

Въ магазейны Херсонской Губерніи:

Херсонскій	16,125 —	1480.
Бериславскій	2,370 —	223.
Шестерянскій	3,915 —	367.
Николаевскій	1,050 —	98.
Очаковскій	1,632 —	153.
Одесскій	8,600 —	800.
Овидіопольскій	550 —	48.
Тираспольскій	8,299 —	790.
Дубоссарскій	4,233 —	397.

Въ магазейны Екатеринославской Губерніи:

Екатеринославскій	10,300 —	972.
Верхнеднѣпровскій	750 —	70.
Никопольскій	4,071 —	386.
Александровскій	450 —	42.
Орѣховскій	450 —	42.

Въ магазейны Бессарабской Области:

Кишеневскій	14,959 —	1431.
Бендерскій	13,713 —	1292.
Акерманскій	3,481 —	358.
Измаильскій	7,523 —	662.
Килійскій	6,383 —	612.
Ренинскій	680 —	80.
Формозскій	1,677 —	144.
Леовскій	2,825 —	313.
Вѣльцкій	15,098 —	1399.
Бричанскій	7,889 —	740.
Хотинскій	7,750 —	705.
Аппакскій	253 —	28.

На сіи поставки назначаются сроки для торговъ во всѣхъ Губерніяхъ и Области Бессарабской первой 5, второй 6, третій 7, а переторжки 9, 12 и окончательная 13 числъ октября мѣсяца сего 1825 года.

На вышеозначенные сроки къ торгамъ, ко-

OGŁOSZENIE.

3 W skutek rozkazu Główno-Dowodzącego 2gą Armiją Pana Jenerała Kawaleryi i Kawalera Hrabiego Witgensteina, ogłasza Intendencya tey Armii:

W Izbach Skarbowych: Kijowskiey, Podolskiey, Ekaterynosławskiey, Chersońskiey, i w Bessarabskim Obwodowym Rządzie, będą się odbywać targi na dostawę, w następującym 1826 roku prowiantu dla wszystkich woysk 2giey Armii, a mianowicie podług wzorowego wyliczenia:

Do magazynow Podolskiey Gubernii:

	Mąki.	Krup.
Kamienieckiego	2 600 —	806
Frampolskiego	3 549 —	332
Proskurowskiego	5 373 —	505
Letyczewskiego	5 432 —	507
Barskiego	5 086 —	476
Winnickiego	5,582 —	521
Lityńskiego	1,281 —	119
Bracławskiego	5,199 —	487
Tulczyńskiego	10,627 —	991
Haysińskiego	9 545 —	923
Dżuryńskiego	4 459 —	421
Mohilewskiego	4 249 —	399
Jampolskiego	2 322 —	218
Raszkowskiego	1,713 —	161
Olhopolskiego	5 432 —	508
Bałtskiego	16,778 —	1 573
Hołowaniewskiego	5,041 —	473

Do magazynow Kijowskiey Gubernii:

Umańskiego	5 682 —	526
Machnowskiego	3,382 —	306
Lipowieckiego	6 749 —	632
Piatihorskiego	5 930 —	556
Zwienihorodskiego	6 900 —	648
Czerkaskiego	3,325 —	308
Czyhryńskiego	2,646 —	249

Do magazynow Chersońskiey Gubernii:

Chersońskiego	16,125 —	1,480
Berysławskiego	2.370 —	223
Szesterjańskiego	3,915 —	367
Mikołajewskiego	1,050 —	98
Oczakowskiego	1,632 —	153
Odesskiego	8,600 —	800
Owidiopolskiego	550 —	48
Tiraspolskiego	8,299 —	790
Dubossarskiego	4,233 —	397

Do magazynow Ekaterynosławskiey Gubernii:

Ekaterynosławskiego	10,300 —	972
Wierchniednieprowskiego	750 —	70
Nikopolskiego	4,071 —	386
Alexandrowskiego	450 —	42
Orjechowskiego	450 —	42

Do magazynow Bessarabskiego Obwodu:

Kiszeniewskiego	14 959 —	1,431
Benderskiego	13 713 —	1,292
Akermańskiego	3,481 —	358
Izmailskiego	7,523 —	662
Kiliyskiego	6 383 —	612
Renińskiego	680 —	80
Formozskiego	1,677 —	144
Leowskiego	2.825 —	313
Bielckiego	15,098 —	1,399
Bryczańskiego	7 889 —	740
Chotińskiego	7,750 —	705
Atakskiego	253 —	28

Na te dostawy naznaczają się terminy dla targow we wszystkich Guberniach i Obwodzie Bessarabskim: pierwszy 5, drugi 6, trzeci 7, a przetargi 9, 12 i ostateczny 13 dnia oktobra teraźnieyszego 1825 roku.

Na wyżey oznaczone terminy na targi, które mają

торые имѣютъ производиться на каждый магазейнъ порознь, вызываются желающіе съ вѣрными и благонадежными залогами, кои будутъ приняты въ обезпеченіе подряда на пятую часть онаго, а въ обезпеченіе задаточной суммы по количеству оной, кромѣ общественныхъ отъ Дворянства поставокъ, которыя остаются во всемъ на правилахъ въ Указѣ Правительствующаго Сената 28 Іюля 1823 года изображенныхъ.

Опредѣлительное исчисленіе, сколько въ какой магазейнъ должно поставить провіанта, и кондиціи, будутъ объявлены при торгахъ.

Предварительно Интендантское Управленіе, именемъ Господина Главнокомандующаго Арміею, обѣщаетъ исправный платежъ на сроки, безостановочный пріемъ поставокъ и отвращеніе всякого рода притѣсненій.

Генералъ Интендантъ 2 Арміи Юшневскій.

się odbywać do każdego magazynu osobno, wzywają się życzący z pewnemi i dostatecznemi kaucyami, które będą przyjęte na zabezpieczenie podradu w piątey jego części, a na zabezpieczenie zadatkowey summy, na jey liczbę, oprócz ogólnych od Zgromadzeń szlacheckich dostaw, które zostają we wszystkiem na prawidłach w Ukazie Rządzącego Senatu 28 julii 1823 roku wyrażonych.

Szczegółowe wyliczenie, wiele do którego magazynu należy dostarczyć prowiantu, i warunki, będą objawione przy targach.

Uprzednio Intendentska Administracya, imieniem Pana Główno-Dowodzącego Armią zapewnia akuratną wypłatę w terminie, bezzwłoczne przyjęcie dostaw, i oddalenie wszelkiego rodzaju ucisku.

Jenerał Intendent 2giey Armii Juszniewski.

ОБЪЯВЛЕНІЕ

3 Императорскаго Воспитательнаго дома Санктпетербургскій Опекунскій Совѣтъ объявляетъ симъ для всеобщаго свѣденія, что на основаніи Высочайше утвержденной Государемъ Императоромъ въ 21 день минувшаго мая записки, поднесенной Его Императорскому Величеству Государынею Императрицею Маріею Θеодоровною Главноначальствующею надъ Воспитательными домами. Сохранная казна будетъ выдавать въ заемъ желающимъ серебренную монету на 24 года, на томъже самомъ основаніи какъ и Государственныя ассигнаціи, съ тѣмъ во 1хъ, что подъ залогъ имѣній, подъ которыя выдается по 200 руб. ассигнаціями, будетъ выдаваться по 50 руб. серебромъ, а подъ которыя выдается по 150 руб. ассигнаціями, будетъ выдаваться по прежнему по 40 руб. серебромъ на каждую ревизскую душу; во 2хъ согласно съ правиломъ, по нынѣ наблюдаемымъ, со свидѣтельствъ на имѣнія заложенныя по займамъ серебренную монетою, не будутъ выдаваемы копіи для представленія въ залогъ по дозволеннымъ подрядамъ.

Вѣрно: Секретарь И. Метелицынъ.

Rada Opiekuńcza Sankt-Petersburskiego Cesarskiego Domu wychowania, dla powszechney wiadomości ninieyszym ogłasza: iż na osnowie Nayw yżey potwierdzoney przez Cesarza Jegomości, w dniu 21 przeszłego maja zapiski, podaney Jego Cesarskiey Mości przez Nayjaśnieyszą Cesarzową Jeymość Maryą Fedorowną, Główną Zwierzchność mającą nad Domami wychowania, Kassa zachowawcza będzie wydawać na pożyczkę życzącym srebrną monetę na lat 24, na teyże samey osnowie, jak i assygnacye Państwa, z warunkiem: 1) że na ewikcyą majątku, na który wydaje po 200 rubli assygn. będzie wydawać po 50 rub. srebr., a na który wydaje po 150 rubli assygn., będzie wydawać podawnieyszemu po 40 rubli srebr. na każdą rewizyyną duszę: 2) Zgodnie z prawidłami dotąd zachowywanemi, ze świadectw na majątki dane w ewikcyi na pożyczkę srebrney monety, nie będą wydawane kopije, w celu złożenia ich na ewikcyą w podradach dozwolonych.

Zgodno Sekretarz J. *Metelicyn*.

---

1. ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ Санкт-Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ вторично обьявляется, что въ ономъ продается заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Маіора Уракина жены Алѣксандры Лазаревны, Подполковника Вейса жены Анны Петровны, и Прапорщика Лазаря Медеръ, состоящее Витебской Губерніи Суражскаго Повѣта, въ деревняхъ Законовѣ 43, Кротовѣ 83, Медвѣдевѣ 80, Сидорахъ 44, Климовѣ 27, Натишкѣ 23, Юрзовкѣ 21, Ситинѣ 18, Скаперахъ 20, Каверзахъ изъ 121.—85, Ковалевой 32, Будницѣ 38, Ярмаковой 37, Подлянахъ 28, Ковалихѣ 6, Ситинскихъ нивахъ 65, и того 650, ревижскихъ мужеска пола душъ, съ рожденными послѣ ревизіи, со всѣю принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной строеніемъ, для чего и назначены торги сего года въ сентябрѣ мѣсяцѣ первый 10го, второй 17го, и третій 22го числъ, желающіе купить имѣніе сіе могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ чиселъ въ присудственное время, и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію опись и условія.

Экспедиторъ Петръ Мещерскій.

Od Rady Opiekuńczey Sankt-Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém po raz drugi ogłasza się: iż w niey przedają się dane w ewikcyi, za niedotrzymanie terminu, nieruchome majątki: żony Majora Urakina Alexandry Łazarewny, żony Podpułkownika Weysa Anny Petrowny i Podchorążego Łazarza Medera, znayduj ące się w Gubernii witebskiey, powiecie surażskim, we wsiach: Zakonowie dusz 43, Krotowie 83, Medwiedewie 80, Sidorach 44, Klimowie 27, Natyszkach 23, Jur-zowce 21, Sytynie 18, Skaperach 20, Kawer-zach z 121 — 85, Kowalewie 32, Budnice 38, Jarmakowie 37, Podlanach 28, Kowalisie 6, Sitynskich Niwach 65, w ogóle 650 dusz rewizyynych płci mezkich z narodzonemi po rewizyi, ze wszelką do tych majątkow należącą ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem; na co naznaczają się targi w roku teraźnieyszym miesiącu septembrze: pierwszy dnia 10, drugi 17, a trzeci 22. Życzący kupić te majątki, zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey, w dniach oznaczonych w czasie posiedzenia, gdzie mogą widzieć inwentarze przedających się majątków i warunki. Expedytor Piotr Meszczerski.

---

1. ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго дома отъ Санктпетербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ обьявляется, что въ ономъ продается заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Витебскаго Помѣщика Викентія Хржановскаго, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго повѣта при сельцѣ Мацковѣ 4, и въ деревни Починкахъ 18 и того 22, ревижскихъ мужеска пола душъ, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего и назначены торги сего года въ сентябрѣ мѣсяцѣ: первый 1го, второй 3го числъ, желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показаннѣхъ чиселъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись и условія. Экспедиторъ Петръ Мещерскій.

Od Rady Opiekuńczey Sankt-Petersburskiego Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza się: iż w niey przedaje się dany w ewikcyi, za niedotrzymanie terminu, nieruchomy majątek obywatela witebskiego Wincentego Chrzanowskiego, położony w Gubernii Witebskiey, powiecie Newelskim, składający się z przysiołka Mackowa dusz 4, a we wsi Poczynkach 18, w ogóle 22 duszy rewizyyne płci mężkiey, z narodzonemi po rewizyi, ze wszelką do tego majątku należącą ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, na co naznaczają się targi w roku teraźnieyszym miesiącu septembrze:

pierwszy dnia 1, a drugi 5. Zyczący kupić ten maątek, zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey w dniach oznaczonych w czasie posiedzenia, gdzie mogą widzieć inwentarz przedającego się majątku i warunki. Expedytor Piotr Meszczerski.

---

1. Sąd Ziemski Ptu Wileń. w sprawie konkursowey między wierzycielami zeszłych Jana i Urszuli z Wersockich rodzicow Józefa syna Szyrwińskich, za remissami Sądu Głównego Litewsko-Wileń. 2go Depar odbywaney, dwóma oczewistemi dekretami, 1szym 1820 8bra 5 rekognicyą summ kredytorom i na debitorach uznawającym, a powodem determinowaney przez publiczną licytacyą wyprzedaży domow w mieście Wilnie położonych, satysfakcyą do poźnieyszego terminu odkładającym, i powtórnym 1822 7bra 1 dnia z summy przez JW. Ministra Finansow do Izby Skarbowey Wileń. assygnowaney, poszukiwaniom ze strony duchowney, i wierzycielom rodzicielskim pełną satysfakcyą przybliżającym, byłe między stronami rozwiązywał spory; od jakich wyroków niektóre strony w terminach ośmiodniowych do Sądu Głównego Litewsko-Wileń. 2go Departamentu zakładali apellacye, lecz onych (z przyczyny niewyprzedanych przez licytacyą domow, zatém niezbliżoney kredytorom ostateczney satysfakcyi) naówczas nierozwiązując, składanych sched i zakładow stronom powrót uznał, a po ostatecznym całey sprawy zakonkludowaniu, apellacye rozwiązać zadeklarował; między tém czasem, po zakroczoney Michała Szyrwińskiego śmierci, o bliższość spadku spor zachodzący przez konsukcessorow do jednoczasowego ze sprawą konkursową ułatwienia został wprowadzony. Ze więc ostateczny dekret tak między kredytorami zeszłego Józefa Szyrwińskiego, jako też między sukcessorami Michała Szyrwińskiego w dniu 18 7bra 1825 roku promulgowanym będzie, Sąd Ziemski Ptu Wileńskiego wszystkie strony wyż datą wymienionemi dekretami objęte i wnow z rzeczy sukcessyi połączone do przesłuchania onego wzywa i do tego zamiaru ninieyszą trzykrotną do Gazet Kuryera Lit. podaje awizacyą.
Michał Sawicki Prezydent Ziemski Ptu Wileńskiego.

---

1. Sąd Ziemski Ross. Ptu Gubernii Lit Wileńskiey podług dekretu remissyynego Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Depar. w sprawie konkursowey w celu usatysfakcyonowania kredytorow zeszłego Krzysztofa Olendzkiego Szambellana, z jegoż summy na wyprzedanych przezeń dobrach Parowie w pcie Ross. położonych, pozostającey, i dla rozpoznania dalszych stosunkow, do tegoż Olendzkiego funduszu prawney ewikcyi podległego; początkowym wyrokiem swoim 1825 lipca 2 ogłoszonym, komportacyą wszelkich do objektu sprawy należących papierow, przez wszystkie tak pozwami zajęte i stawające, oraz niestawające jako też interesowane strony, do Kancellaryi swego Sądu, w przeciągu trzech dni, to jest: 17, 18 i 19, mca augusta 1825 odbydź się powinną, na sześciotygodniową persystencyą, pod przysięgą w ciągu oney, na rzetelności teyże komportacyi wykonać się mającą, przeznaczył, i pod karami sprzeciwieństwa zobowiązał; powtórny zaś termin rozpoczęcia sprawy, dzień pierwszy października 1825 r. zapowiedział, o czém przez tę trzykrotną awizacyą zawiadamia. Dat 1825 r. mca lipca 16 dnia. Alexander Bohdanowicz S. Z. P. Rosień. Konstanty Lutkiewicz Sędzia Ziem. Ptu Rosień. Wincenty Kiewnarski Pisarz Ziem. Ptu Rosień.
Teofil Dowiatt Regent Ziem. Ros.

---

2. Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie należnych Wileńskiey Magistraturze Powszechney Opieki przez Hrabiego Lotryka wziętych sposobem pożyczki 1259 dukatow holenderskich z liczącemi się od r. 1822 procentami i preterminem, przeznaczono na przedaż z publicznych targow, oddany na ewikcyą majątek jego Martiniszki z 73 poddanemi płci mężkiey duszami, w tuteyszey gubernii w Szawelskim powiecie położenie mający; azatem życzący kupić takowy majątek, zechcą przybyć do tego Rządu na oznaczone powtórne terminy: 1szy 16, 2gi 18 następującego 7bra, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które poźniey nastąpi w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 29 julii 1825 roku.

Sowietnik A. Łazarowicz.
Sekretarz i Kawaler Kleyst,
Naczelnik Stołu Kowalenok.

---

3. Oświadczenie w sposobie remanifestu przeciwko WW. JPP. Balbinie z Dzieżuków Rottm. Trockiey matce, Annie primo voto Golejewskiey, ad presens Gosniewskiey Kormor. Ptu Wiłkomier., Teressie i Justynie w panieńskim stanie zostającym córkom Rotmistrzównom Hoppenowey i Hoppenównom, z dokładem ich opieki, w imieniu W. JP. Stanisława Hoppena b. Assesora Sądu Niższego Ziem. Wiłkom. w odpowiedzi na ich oświadczenie w dacie roku idącego, i mca dnia 19 do Akt Ziem. Wileń. ingrossowane a eorundem 20 tegoż mca do Gazety Kuryera Litewskiego Wileńskiego podane: żałtcy deltor wezwany w r. 1823 do układu o aktorstwo Gieczan przybył jako szczycący się kuzyństwem i przyjaźnią obżałł., a będąc pewien, że swojemu sposobowi myślenia znaydzie obżałne odpowiednemi, na ich prośbę i perswazye obecnych opiekunów, skłonił się nabyć folwark Gieczany, opuszczony, zdezolowany, z liczbą duszį 7 płci mężkiey, nieograniczony, a nawet niepotrzebował ustronney ewikcyi, ponieważ to wszystko działo się w wzajemney ufności, została podana tabella długow, na którey pomieściły się między innemi same obżałł. Hoppenowe matka, i Teressa oraz Justyna córki Hoppenowa i Hoppenówny, łącząc razem i małoletnich sukcessorow zeszłego ś. p. Wincentego Hoppena brata rodzonego obżałł. męża, i oyca czyli ich stryja; żałcy więc delator prostą idący drogą, niemyślał jak tylko ułatwiać obowiązki przez siebie przyjęte, płacił obżałł. procenta póty póki na przyjęcie one-

go same się zgłaszały; opłacił małoletniego Sienkiewicza, któremu należało rubli sr. 1070, uspokoił rubli sr. 180 Ur. Seweryanowi Hoppenowi, oraz dalsze, a między tém całą siłę obrócić musiał na errekcyą zniszczonego folwarku Gieczan, i zapomożenie oraz nowe osiedlenie włościan; wykupił od Ur. Józefa Odyńca b. Prezydenta Grodz. Troc. dwóch gospodarzy z ich siemienistością, i tych zapomogłszy dobytkiem, uprzężą i odzieniem, oraz zasiewem wszelkim, osadził we wsi Wilkokiemiu, nadto lubo miał we dworze 19 dusz roboczych i udzielnie musiał za gotowe pieniądze dostawać najemnika, gdy uważał że robotnika niestaje, z wolnych bojar dokompletował jeszcze dwie chaty, słowem w przeciągu tak krótkiego czasu od daty nabycia folwarku Gieczan, zformował dymow ciągłych panszczyznowych 7, a objął tylko niewięcey jak 3, i to zupełnie wyniszczonych; nie było innego projektu ze strony obżałch i ich opiekunów jak tylko, żeby żałcy nabywając folwark rzeczony, połączył się razem węzłem małżeńskim z którą z obżałłch, i w tém celu wprowadzono żałłgo w kupno nie żądając w ten moment gotówki, ile kiedy obżałłne jako kobiety same gospodarki utrzymać nie były zdolne; lecz jak powszechne jest przysłowie „serce nie chłopiec rozkazać nie można.“ Załcy uważając temperament obżałłch ze swoim cale niezgodny, jak nieuczynił ostatecznego przyrzeczenia, tak nie widział potrzeby nowego dla siebie nabywać kłopotu, poznawszy przeto obżałł. takie żałłgo postanowienie, poczęły przez różne sposoby czynić uprzykrzenia tak dalece, że żałcy wpadł w chorobę, w którey i dziś w Wilnie siedząc bierze ciągłą kuracyą. Skład okoliczności zmitręźył załłgo fundusz summowny, Podkomorzy Ptu Wiłkomier. Siesicki niespodziewanie wraz po nabyciu przez żałłgo folwarku Gieczan, ten świat pożegnał, więc należne od niego do rubli sr. 4,000 nieściągnięte, od dalszych kredytorow góro 6,000 rubli sr. dla czasów karystyynych podobnież dotąd nieodebrane, folwark Gieczany złota nierodził, owszem od daty nabycia ciągłe były awanse z gotówki na ulepszenia gospodarki opuszczoney, na opłatę procentów i niektórych kredytorow, a wreście, na same utrzymanie czeladzi, nakoniec na osadzenie na nowo 4ch chat, między tem wszakże żałcy Deltor rozpatrzywszy się dokładnie, i weyrzawszy w stan ogólny interessow na tem folwarku opartych, gdy znalazł, że małoletnia Giertruda, i Julia siostry, brat Jerzy Sukcessorowie zeszłego Hoppena Stolnika b. współaktora, i dziedzica nabytego przez żałgo folwarku Gieczan, dotąd bez żadney zostając opieki, utrzymają się na łasce i dyskrecyi obżałnych, a do rąk ich wsiękają procenta, i weszły już niektóre summy zeszłemu Wincentemu Hoppenowi, należne od wielu osób. Wedle testamentu zaś swego stryja zeszłego ś. p. Wiktorego Hoppena Rott. Trgo męża, i oyca obżałnych, mają tylko sobie postąpionych zł. pol. 10,000 wtenczas, gdy oblig czytany przez Ur. Seweryana Hoppena Sędziego Gran. Wiłkom. wyswieca, że zeszły Wiktory Hoppen bratu swoiemu, a oycu nieletnich, był winien cz. zł. 700, oprócz tych co za różnemi karteczkami, i w Wilnie i u żosielskich oraz innych żydow obżałne same przez się po odbierały. Co z czasem może sciągać odpowiedź prawną z folwarku Gieczan, proponował obżałnym że kapitał dla tychże małoletnich powinien pozostać na procencie, zaś co do Panien Teressy, i Justyny Hoppenowien, ponieważ żałcy wszedł w umowę o sprzedaż swoiey schedy z exdywizyi Siesickiego Podkom. więc procent tegoroczny z góry zaliczał, a kapitał na przeszłe kontrakta oddać zapewniał. Obżałna Hoppenowa wyexcypowawszy rezydencyą dożywotnią w folwarku Gieczan, a przeto niepotrzebując kapitału, zgadzała się na exolucyą onego do lat dwóch, to jest do roku 1828 a do tego terminu przestawała na procentowaniu. Z takich więc pobudek uczyniona umowa w miesiącu maju dnia 16 o rescyssyą została strzymaną, co jest niemylnym przekonaniem, bo żałcy lubo podpisał, nie używał iednak od siebie pieczętarzy, i nie przyznawał oney w Aktach Troc. Obżałne pełne projektow, i chęci do krokow processowych zasięgając przytem różnych ustronnych rad, pozostałą w ręku swoim proiective uczynioną assekuracyą, wezwawszy do oney mimo wiedzy żałłgo nieproszonych, i żałmu niewiadomych pieczętarzy wprowadziły oną do akt Ziem. Wilen. sądząc że przezto upoważnią swoie zamiary, które są wytężone na krzywdę żałgo, ażeby majątek ulepszony z powiększoną ludnością odebrać bez powrótu wszelkich nakładow, bez zwrócenia żałmu długow niektórych, już opłaconych, i bez regalizowania innych szczegułów. Z takich tedy pobudek żałcy wyraźnie dotknięty przez obżałnych i publikowany przez Gazety wespół z połączeniem ich Opiekunow Obywateli dostoynych, których opinija wniczem nie skażona, niesłusznie pomowioną przez obżałnych została, niżeli więc żałcy oczewiście powszechność przekona o swoiey, i tychże ich Opiekunow niewinności, a udowodni o mylnych stosunkach, ninieyszy remanifest zapisuje w Akta Ziem. Wilenskie i takowy umieszczając wzajemnje do Gazety Kuryera Littgo Wilenskiego ostrzega, żeby nikt tak w układ o dziedziczny żałgo folwark Gieczany z obżałmi nie wchodził, jak też równie obligow żałgo od obżałnych nienabywał, ponieważ te z wielu względow są pod kwestyą, i iedyny stanowią fundusz na ewikcyą tak o zawodną wyprzedaż Gieczan, jak niemniey na odpowiedź dla małoletnich sukcessorow zeszłego Wincentego Hoppena Stoln. bez żadney Opieki zostających. Datt. 1825 roku mca julii 28 dnia. Takowe oswiadczenie jako Aktor własną podpisuję ręką.

Stanisław Hoppen b. Assesor Sądu Niższego Ziemskiego Wiłkomierskiego.

Roku 1825 mca lipca 28 dnia. *Przed A*-
ktami Ziemskiemi Pttu Wilenskiego, stawając
osobiscie WJP. Erazm Kopeć *Oswiadczenie*
wespół z Remanifestem przez samegoż Aktora podpisane do protokułu wpisać podał.

Przyjąłem Jan Zienkowicz Reg. i Kawaler.

Roku 1825 mca julii 28 d. podług tey kopii z oryginalnego wypisaney, Takowy Remanifest przeciwko umieszczonemu w Gazecie Kuryera Litt. Manifestowi, że w teyże Kur. Litt. Redakcyi możebydź przyjętym i do Gazet umieszczony poswiadcza, Ziem. Ptu Wilengo Pisarz Orderu ś. Stanisława Kawaler Józef Olszanski.
